

XI	«Өсу және даму». (2сағат)			
1	Эмбрионалдық даму кезеңдерін сипаттау	1	12	19
2	Органогенез – жеке даму биологиясы	1	01.	04
XII	«Тұқым қуалаушылық пен өзгергіштік заңдылықтары». (2 сағат)			
1	Тұқым қуалаушылық пен өзгергіштік заңдылықтары	1	09	
2	Қолдан сұрыптаудың түрлері	1	16	
XIII	«Биосфера, экожүйе, популяция». (2сағат)			
1	Экожүйе компоненттерінің құрам бөліктері	1	23	
2	Популяция туралы түсінік	1	20	
XIV	«Адам қызметінің қоршаған ортага әсері». (3сағат)			
1	Тірі ағзалардың қоршаған ортага бейімделуі	1	07.	05
2	Адамның табигатқа әсері (әссе)	1	14	
3	Қорытынды	1	01	

Пайдаланылған әдебиеттер:
Негізгі әдебиеттер:

1. Соловьев А.Р, Ибраимова Б.Т, Алина Ж.А Алматы: Атамұра 2017ж
2. Соловьев А.Р, Ибраимова Б.Т, Алина Ж.А Алматы: Атамұра 2018ж
3. Интернет желісі

Қосымша әдебиеттер:

1. «Биология салауаттылық негіздері» журналдары. 3.4 2009ж
2. «Биология және сауаттылық негізі» ғылыми педагогикалық журнал 2004ж.
3. Харипкова А.Н. «Генетика және денсаулық» Алматы мектеп, 1994ж
4. Дайырбекова М. «Адам анатомиясы практикумы» 1991ж
5. Ж. Темирбекова, Д. Темирбекова Микробиология Ітом. Астана – 2011ж

«№69 ЖАЛПЫ БІЛІМ БЕРЕТІН ОРТА МЕКТЕБІ» КММ

«География»
курсы бағдарламасы
9 классарға арналған

АҚТОБЕ 2023 ж

Бағдарлама негізі: 1.А.Егорина, В.Усиков, Г.Забенова. Алматы: РБК, 2019 ж.

«География» / 2. Ш.Толыбекова, Г. Головинаның «География»/,
О.Б.Мазбаев, Ш.Т.Толыбекова, Г.Е.Головина «Қазақстан географиясы»
оку күралдары әдістемеліктеріне сүйене отырып, « География» курсы
бағдарламасы құрастырылды.

Құрастығандар: М.А Унгарбаев – №69 жалпы білім беретін орта мектептің география пәні мұғалімі. А.Б Султангалиева – №69 жалпы білім беретін орта мектептің география пәні мұғалімі

Пайдаланушы: № 69 жалпы білім беретін орта мектебінің география пәні мұғалімі М.А Унгарбаев

«География » курс бағдарламасы «№69жалпы білім беретін орта мектебі» КММ –сі әдістемелік кенес отырысында талқыланды.

Хаттама № 1 «31» тамыз 2023 ж.

«География» курс бағдарламасы «№69жалпы білім беретін орта мектебі» КММ –сі педагогикалық кенес отырысында ұсынылды.

Хаттама № 1 «31» тамыз 2023 ж.

Мектеп директоры Абжалелова

Түсінік хат

«География» курсы бағдарламасы 9 класс оқушыларына арналған. Бағдарлама аптасына 1 сағат жылына 34 сағат өткізуге жоспарланған. Бүгінгі күнде білім беру жүйесінің негізгі мақсаты - мектепте білім берудің сапасын жаңа деңгейге көтеру.

Бұл бағдарлама 9 сынып оқушыларына арналған. Бағдарламаны құрастырудағы бастапқы мақсатым мектеп бағдарламасын қосымша тақырыптар арқылы кеңейтіп, оқушылардың қызығушылығын арттыра отырып, өз бетінше зерттеу жұмыстарын жасай алуына жағдай жасау. Оқушыларга экономика, экономикалық география, геоэкономика туралы ұғымдарды кеңінен түсіндіру және экономикалық сауатты болуға, алған білімін өмірде пайдалануға көмектесу. Оку материалдарын қайталай отырып, географиядағы мониторинг, салыстыру, зерттеу әдістерін әр сабакта пайдалана алады. География және экономика ғылымдарының қалыптасуы Қазақстанның экономикалық географиясының мақсатын анықтайды. Экономикалық даму кезеңдерін түсіндіреді. Қоғам мен табиғаттың өзара әрекеттесуі

Табиғат ресурстарының маңыздылығын түсінеді, олардың жіктейді. Экологиялық проблемаларды анықтап, мәселелерді шешу жолдарын ұсынады.

Халық экономиканың өндіргіш күші. Халықтың еңбекпен қамтылуына әсер ететін тұра және жанама тұрткі жайттармен танысады және анықтай алады. Адам капиталының дамуына Қазақстанда жасалынып жатқан іс-шараларға тоқталып сипаттама береді.. Шаруашылық географиясы. Еліміздің шаруашылық географиясының қалыптасу кезеңдері бойынша түсіндіреді. Қазақстанның индустриялды-инновациялық дамуын талдау жасайды.

Экономикалық аудандарға бөлінуін түсіндірнп, себебін дәлелдейді.. Қазақстанның сыртқы экономикалық байланысы . Еліміздің дуниежүзілік экономикадағы рөлін көрсетеді. Әлем елдері рейтингтерінің диаграммаларына қорытынды жасайды. Мемлекеттердің рейтингін график түрінде көрсетеді. Еуразиялық экономикалық одақтың перспективалары мен тәуекелдерін саралап, шетелдік инвестициялардың экономикалық дамуға ықпалын дәлелдейді. Геоэкономика бағытының мақсатын түсіндіреді. Зерттеу салаларын жіктейді. Қазақстан экономикасының қуаттылығын дәлелдейді. Қазақстанның әр аймағының мамандану бағытын анықтайды.

Еліміздің шаруашылығының қалыптасу заңдылықтарын, олардың табиғат жағдайы мен ресурстарын пайдалануын оқып-үйренеді. Сонымен қатар, қоғам мен табиғат арасындағы байланыстың күрделілігін анықтап, аймақтардың ерекшеліктеріне салыстырмалы сипаттама бере отырып, жинақталған материалдарды ақпараттық және заттық модельдеуге дагдыланады. Болашақта қай салада жүрседе

экономикалық сауатты болады. Бұл курс экономика және география ғылымдарын біріктіреді.

Бағдарламаның өзектілігі:

-География мен экономика ғылымдары адамзаттың табиғат пен қоғам дамуындағы негізгі байланыс күші екенін зерттеу әдістері арқылы дәлелдеуге бейімділігі.

- Оқушының жеке шығармашылық қабілетін дамыта оқыту арқылы экономикалық қозқарастарын қалыптастыру және жобалар жасауға бағдарлануы.

- Элективті курста оқушылардың теориялық білім алып, экономикалық есептер шығарудың әдістерін менгеріп, талдау жасап, жоғары ойлауларына, дүниетанымдық қозқарастың қалыптасуына жағдай жасалады.

Бағдарламаның мақсаты:

- География пәнінен алған білімдерін тереңдетіп, еліміздің экономикасы, шаруашылық географиясының қалыптасуы, сыртқы экономикалық байланысы мен шетелдік инвестициялардың экономиканың дамуына әсерін талдап, зерттеу жұмыстарын жүргізу арқылы қорытынды жасауды дамыту, сонымен қатар, географиялық қеңістіктегі пайда болатын кез-келген мәселелерді шешуге көмектесетін дағдыларды қалыптастыру.

Бағдарламаның міндеті:

-Курс бойынша білім деңгейін тереңдету, өздігінен зерттеу жұмыстарын жүргізе білу дағдысын дамыту, берілген тапсырмаларды жүйелі орындауды қалыптастыру.

- «Табиғат –адам –өндіріс» жүйесіндегі байланыстарын көрсете білу, тиімді қолдану әдістері арқылы пәнге қызығушылығын арттыру.

-Экономикалық мәселелерді шешудің тиімді жолдарын таңдай білу және ақпаратты өндеу мен жүйелеу дағдысын дамытуға жағдай жасау, кез келген графикалық формада бейнелеуді үйрету.

Күтілетін итіже:

- Осы курстың материалдарынан әлем елдерінің шаруашылығымен танысады.
- Жекелеген елдер мен аймақтардың шаруашылық салаларының дамуы, құрылымы және орналасуын ашып көрсететін шаруашылықтың құрылымдық көрсеткіштеріне ерекше көңіл бөледі.
- Елдің экономикалық географиясын зерттегендеге география әдістерін кең түрде қолдана алады.

Бағдарлама мазмұны мен құрлымы

«9» класс

(Барлығы 34 сағат, алтасына 1 сағат)

1- бөлім. География және экономика ғылымдарының қалыптасуы

1. Кіріспе. География мен экономиканың ғылым ретінде қалыптасуы мен өзара байланысы
2. Қазақстанның экономикалық географиясы. Экономикалық даму кезендері
3. Қазақстан дүниежүзілік картада. Экономикалық-географиялық жағдайы
4. Қазақстанның индустриялы-инновациялық даму бағыттары

2- болім. Қоғам мен табиғаттың өзара әрекеттесуі

5. Қазақстанның табиғи-ресурстық потенциалы
6. Қазақстанда жекелеген ресурс түрлерін өндіреу технологиялары, орталықтары мен дайын өнім түрлері
7. Табиғатты пайдалану үлгілері мен түрлері
8. Қазақстанда табиғатты пайдаланумен байланысты проблемалар
9. Қоғам мен табиғат арасындағы байланыс табиғат ресурстарын игеру кезінде туындаудың мәселелер

3- болім. Халық экономиканың өндірігіш күші

10. Еңбек ресурсы. Еңбек нарығы және халықтың еңбекпен қамтылуы
11. Қазақстан халқының ұлттық және діни құрамы
12. Дүниежүзі халқының миграциясы
13. Қазақстанның демографиялық жағдайы мен демографиялық саясаты
14. Елді мекендердің жіктелуі
15. Елді мекендердің функционалды зоналары
16. Қазақстандағы ойконимдер
17. Қазақстанда елді мекендердің проблемалары
18. Ұрбандалу үдерісі

4- болім. Шаруашылық географиясы

19. Еліміздің шаруашылық географиясының қалыптасуы
20. Қазақстан шаруа шылышының салалары
21. Халықаралық географиялық еңбек бөлінісі
22. Халықаралық экономикалық қатынастар түрлері
23. Қазақстанның дүниежүзілік шаруашылықта алатын орны
24. Қазақстанның халықаралық экономикалық интеграциядағы мүдделері мен мақсаттары, орны
25. Отын-энергетикалық кешен
26. Металлургия және машина жасау кешені
27. Химия өнеркәсібі
28. Агроөнеркәсіптік кешен
29. Инфрақұрылым кешені
30. Экономикалық аудандар

5- болім. Қазақстанның сыртқы экономикалық байланысы

31. Еуразиялық экономикалық одақтың перспективалары мен тәуекелдері.
32. Қазақстанға шетелдік инвестициялар: ауқымы және оның экономикалық дамуға ықпалы

6- болім. Геоэкономика

33. Геоэкономиканың зерттеу салалары
34. Қорытындылау

Тақырыптық жоспар
«География» курсы . 9 класс
(Барлығы 34 сағат, аптасына 1 сағат)

№	Бөлім, бөлімшес, тақырып	Оқу мақсаттары	Сағат саны	Өткізілетін уақыты
1-бөлім. География және экономика ғылымдарының қалыптасуы				
1	Кіріспе. География мен экономиканың ғылым ретінде қалыптасуы мен өзара байланысы	География мен экономиканың ғылым ретінде қалыптасуы мен өзара байланысы	1	4,09
2	Қазақстанның экономикалық географиясы. Экономикалық даму кезендері	Қазақстанның экономикалық географиясы. Экономикалық даму кезендері	1	11,09
3	Қазақстан дүниежүзілік картада. Экономикалық-географиялық жағдайы	Қазақстан дүниежүзілік картада. Экономикалық-географиялық жағдайы	1	18,09
4	Қазақстанның индустриялық-инновациялық даму бағыттары	Қазақстанның индустриялық-инновациялық даму бағыттары	1	25,09
2-бөлім. Қоғам мен табиғаттың өзара әрекеттесуі				
5	Қазақстанның табиғи-ресурстық потенциалы	Қазақстанның табиғи-ресурстық потенциалы	1	2,10
6	Қазақстанда жекелеген ресурс түрлерін өндөу технологиялары, орталықтары мен дайын өнім түрлері	Қазақстанда жекелеген ресурс түрлерін өндөу технологиялары, орталықтары мен дайын өнім түрлері	1	09,10
7	Табиғатты пайдалану үлгілері мен түрлері	Табиғатты пайдалану үлгілері мен түрлері	1	16,10
8	Қазақстанда табиғатты пайдаланумен байланысты проблемалар	Қазақстанда табиғатты пайдаланумен байланысты проблемалар	1	23,10
9	Қоғам мен табиғат	Қоғам мен табиғат	1	6,16

	арасындағы байланыс табиғат ресурстарын игеру кезінде туындайтын мәселелер	арасындағы байланыс табиғат ресурстарын игеру кезінде туындайтын мәселелер		
--	--	--	--	--

3-бөлім. Халық экономиканың өндіріш күші

10	Еңбек ресурсы. Еңбек нарығы және халықтың еңбекпен қамтылуы	Еңбек ресурсы. Еңбек нарығы және халықтың еңбекпен қамтылуы	1	13.11
11	Қазақстан халқының ұлттық және діни құрамы	Қазақстан халқының ұлттық және діни құрамы	1	20.11
12	Дүниежүзі халқының миграциясы	Дүниежүзі халқының миграциясы	1	27.11
13	Қазақстанның демографиялық жағдайы мен демографиялық саясаты	Қазақстанның демографиялық жағдайы мен демографиялық саясаты	1	4.12
14	Елді мекендердің жіктелуі	Елді мекендердің жіктелуі	1	11.12
15	Елді мекендердің функционалды зоналары	Елді мекендердің функционалды зоналары	1	19.12
16	Қазақстандағы ойконимдер	Қазақстандағы ойконимдер	1	25.12
17	Қазақстанда елді мекендердің проблемалары	Қазақстанда елді мекендердің проблемалары	1	8.01
18	Урбандалу үдерісі	Урбандалу үдерісі	1	15.01

4-бөлім. Шаруашылық географиясы

19	Еліміздің шаруашылық географиясының қалыптасуы	Еліміздің шаруашылық географиясының қалыптасуы	1	22.01
20	Қазақстан шаруа шылышының салалары	Қазақстан шаруа шылышының салалары	1	29.01
21	Халықаралық географиялық еңбек бөлінісі	Халықаралық географиялық еңбек бөлінісі	1	5.02
22	Халықаралық экономикалық қатынастар түрлері	Халықаралық экономикалық қатынастар түрлері	1	12.02

23	Қазақстанның дүниежүзілік шаруашылықта алатын орны	Қазақстанның дүниежүзілік шаруашылықта алатын орны	1	19.02
24	Қазақстанның халықаралық экономикалық интеграциядағы мұдделері мен мақсаттары, орны	Қазақстанның халықаралық экономикалық интеграциядағы мұдделері мен мақсаттары, орны	1	26.02
25	Отын-энергетикалық кешен	Отын-энергетикалық кешен	1	4.03
26	Металлургия және машина жасау кешені	Металлургия және машина жасау кешені	1	11.03 18.03
27	Химия өнеркәсібі	Химия өнеркәсібі	1	1.04
28	Агроөнеркәсіптік кешен	Агроөнеркәсіптік кешен	1	8.04
29	Инфракұрылым кешені	Инфракұрылым кешені	1	15.04
30	Экономикалық аудандар	Экономикалық аудандар	1	22.04

5-болім. Қазақстанның сыртқы экономикалық байланысы

31	Еуразиялық экономикалық одактың перспективалары мен тәуекелдері.	Еуразиялық экономикалық одактың перспективалары мен тәуекелдері.	1	29.04
32	Қазақстанға шетелдік инвестициялар: ауқымы және оның экономикалық дамуға ықпалы	Қазақстанға шетелдік инвестициялар: ауқымы және оның экономикалық дамуға ықпалы	1	6.05

6-болім. Геоэкономика

31	Геоэкономиканың зерттеу салалары	Геоэкономиканың зерттеу салалары	1	13.05
32	Қорытындылау		1	20.05
		Барлығы	34	

Қолданылған әдебиеттер тізімі:

1. Ш.Т.Толыбекова, Г.Е.Головина «Қазақстан географиясы»
2. Е.Ағелеуов, К.Дөненбаева және т.б. Ботаника. Алматы «Санат» 1998.
3. К.Ә.Дәүітбаева Омыртқасыздар зоологиясы. II том, Алматы 2005.
4. Қ.Б.Олжабекова, Б.Е.Есжанов Омыртқалылар зоологиясы. I том, Алматы 2007.
5. Қ.Б.Олжабекова, Б.Е.Есжанов Омыртқалылар зоологиясы II том, Алматы 2007.
6. Қызыл кітап беттерінен. Алматы 2005.
7. Р.Сәтімбеков, Р.Әлімқұлова «Қызықты биология» Алматы 2006.
8. Л.А.Байдолова, Қ.Б.Болатова "Омыртқасыздар зоологиясының практикумы"
Орал, 2005.
9. Чудеса природы. Алматы кітап баспасы, 2008

«№69 ЖАЛПЫ БІЛІМ БЕРЕТІН ОРТА МЕКТЕБІ»КММ

«БЕКІТЕМІН» *Абж*
№69 жалпы білім беретін орта
мектеп директоры А.Абжалелова
Бұйрық №2201 «06.09. 2023

«География»
курсы бағдарламасы
7 кластарға арналған

АҚТӨБЕ 2023 ж

Бағдарлама негізі: 1.А.Егорина, С.Нұркенова, Е.Шимина. Алматы: РБК,2017 ж. «География»/ 2. Ш.Толыбекова, Г. Головинаның «География»/ 3. К.Каймұлдинова, Б.Абдиманапов, С. Әбілмәжінованың «Қазақстан географиясы» 2019 ж оку – әдістемелік құралы негіздеріне сүйеніп құрастырылды.

Құрастыргандар: М.А Унгарбаев – №69 ЖОББ мектептің география пәні мұғалімі А.Б Султангалиева – №69 ЖОББ мектептің география пәні мұғалімі

Пайдалануышы: № 69 жалпы білім беретін орта мектебінің география пәні мұғалімі А.Б Султангалиева

«География » курс бағдарламасы №69жалпы білім беретін орта мектебі»
КММ –сі әдістемелік кенес отырысында талқыланды.

Хаттама № 1 «31» тамыз 2023 ж.

«География» курс бағдарламасы №69жалпы білім беретін орта мектебі»
КММ –сі педагогикалық кенес отырысында ұсынылды.

Хаттама № 1 «31» тамыз 2023 ж.

Мектеп директоры

А.Абжаделова

Тұсінік хат

«География әлемі» қолданбалы курсы бағдарламасы 7 сыйнып окушыларына арналған. Бағдарлама алтасына 1 сағат жылына 34 сағат еткізуге жоспарланған. ҚМЖ, КТЖ, окушыға арналған дидактикалық тапсырмалардан тұрады. Аталған оқу бағдарламасында коммуникативтік әрекеттер мен дағдыларды жүзеге асыратын оқу мақсаттары ұсынылды.

Оқу мақсатына сәйкес орындалған тапсырмалар окушының негізгі ақпаратты қабылдап, түсініп, мәселені сын түрғысынан бағалап, өз көзқарасын, пікірін айтып, алған білімін қолдана алу деңгейіне жеткізеді.

Курс бағдарламасы Географияны зерттеу тәсілдері. Картография және географиялық деректер қоры. Атмосфера. Гидросфера. Литосфера. Биосфера. Табиғи – аумақтық кешендер. Әлеуметтік география. Экономикалық география. Саяси география негіздері мен елтану. Логикалық және пиза тапсырмалары, географиялық есептер бөлімдеріне қатысты тапсырмаларды көнінен қамтиды.

Осы таңдау курсы бағдарламасын құрастырудың негізгі мақсатым төмendetілген оқу бағдарламасымен оқу барысында сағат санының аз болуына байланысты, тақырыптарды ашып көнінен қарастыруға мүмкіндіктер беру болды. Сонымен қатар пәндік олимпиадалар мен ҰБТ барысында логикалық тапсырмалар, географиялық есептер, функционалды сауаттылықты дамытуға негізделген тапсырмалар көп кездесетіндіктен осы бағдарламаны жазу қажеттілігі туындағы.

Бағдарлама мақсаты:

География пәнінен алған білімдерін терендету. Өз бетінше материалдар жинауға және оны талдауға, қорытынды жасауға дағдыландыру.

Бағдарлама өзектілігі: Бағдарлама оқу материалдарын қайталайды. Саяси сауатты болады. Алған білімін қолдана алу деңгейіне жеткізеді. География пәні үшін басқа пәндермен салыстырғанда, картамен жұмыс талап етеді, сондықтан окушылардың материктер мен дүние бөліктеріндегі және аралдардағы елдер мен халықтар жайында деректерді жинау, оларды сараптау, салыстыру, маңыздылығын бағалау басқа пәндермен байланыстыру оқушы үшін ерекше қызық. Окушылар окулықпен жұмыс істеу барысында географиялық әдебиеттер мен карталар, сызбалар, суреттер, интернет ақпараттарын пайдалану арқылы бір-бірімен білім алmasып, бір-бірінің оқуының ілгерлеуіне ықпал етеді.

Бағдарламадағы оқытудың міндеттері:

- Окушының тұлға ретінде қалыптасуына әсер ету;
- Өз бетінше жұмыс істеуге және берілген тапсырмаларды жүйелі орындауға үйрену;
- Сұрақтарға жауап беру үшін сызба- нұсқаларды, карталарды пайдалана білуге дағдылану;
- Ақыл-ойын және ерік пен сезім белсенділігін арттыру;
- Окушылардың танымдық қабілетін дамытып, қызығушылығын арттыру;
- Логикалық ойлау қабілеттерін арттыру;
- Географиялық тілде сөйлеу машиғын қалыптастыру.

Бағдарлама бойынша оқушылар иені менгеру керек:

1. Тақырыптың мақсаты мен міндестін толық ұғыну.
2. Түрлі кітапханалармен, мұражайлармен байланыс жасап, ғылыми енбектермен танысу.
3. Географиялық түргыда түрлі талдау жасай білу.
4. Географиялық есептерді шығара білу.

Күтілетін иәтиже: «География» курсында оқушылар

1. Географиялық білімін жетілдіріп, түрлі тақырыптық карталармен жұмыс істеуді біледі;
2. Алған білімін ғылыми зерттеушілік жұмысқа бағыттайды;
3. Мамандыққа бағдар алушы үйренеді;
4. Эдебиеттер мен қосымша көрнекіліктерді тиімді пайдалану арқылы зерттеушілік қабілеттін дамыта алады.

Бағдарламаның мазмұны мен құрылымы

«география» 7 класс

(Барлығы 34 сағат, аптасына 1 сағат)

1. Географияны зерттеу тәсілдері (2 сағат)

1. География әлеміне шолу
2. Географиялық тәжірибелер (жанартау атқылау құбылышы)
- 2. Картография және географиялық деректер көрү (4 сағат)**
 1. Pictochart сайты арқылы географиялық картолар құрастыру
 2. Географиялық номенклатура
 3. Google Earth Google Earth формасын пайдалана отырып, географиялық нысандарды табу, ара қашықтықты есептеу
 4. Географиялық нысандардың ара қашықтығын есептеуге арналған есептер
- 3. Географиялық қабықтар (16 сағат)**
 1. Литосфера туралы түсінік
 2. Литосфералық тақталар қозғалыстары туралы ұғым
 3. Жергілікті жердегі литосфералық катаклизмдер
 4. Атмосфера қабатының ерекшеліктері
 5. Температурага арналған есептер
 6. Атмосфералық қысымға арналған географиялық есептер
 7. Бұлттылық, жауын-шашын, ылғалдылықты анықтауға арналған географиялық есептер
 8. Гидросфераның маңыздылығы
 9. Дүниежүзілік мұхиттың тереңдігіне арналған географиялық есептер
 10. Тұздылыққа арналған географиялық есептер
 11. Өзен шығынын есептеуге арналған географиялық есептер
 12. Жергілікті жердің гидросферасы
 13. Биосфера және оның құрамдас бөліктері
 14. Жергілікті жердегі топырақ түрлері
 15. Жергілікті жердегі топырақтың экологиялық проблемалары.
 16. География сабакындағы логикалық есептер
- 4. Әлеуметтік география (6 сағат)**
 1. Көп ұлтты Қазақстан
 2. Халықтардың табиги және механикалық өсуіне байланысты есептер
 3. Халықтың тығыздығына қатысты есептер
 4. Халықтың орналасуына байланысты есептер
 5. Жергілікті жердегі табиги ресурстар
 6. Жергілікті жердегі табиги ресурстарды игерумен байланысты проблемалар.
- 5. Әлеуметтік экономикалық ресурстар (2 сағат)**
 1. Жергілікті жердің инфрақұрылымы
 2. Жергілікті жердегі шаруашылықтың салалары: ауыл шаруашылығы мен өнеркәсіп
- 6. Саяси география негіздері мен елтану (4 сағат)**
 1. Дүниежүзінің саяси картасындағы Қазақстанның географиялық жағдайы
 2. Дүние жүзінің саяси картасы
 3. Географиялық қызықты есептер
 4. Логикалық тапсырмалар

«География»
 Барлығы 34 сағат, аптасына 1 сағат
 7-класс

№	Тақырыбы	Сағат саны	Мерзімі
1. Географияны зерттеу тәсілдері			
1	География әлеміне шолу	1	06.09
2	Географиялық тәжірибелер (жанартау атқылау құбылысы)	1	13
2. Картография және географиялық деректер коры			
3	Piktochart сайты арқылы географиялық карталар күрастыру	1	20
4	Географиялық номенклатура	1	24
5	Google Earth Google Earth формасын пайдалана отырып, географиялық нысандарды табу, ара қашықтықты есептеу	1	04.10
6	Географиялық нысандардың ара қашықтығын есептеуге арналған есептер	1	11
3. Географиялық қабықтар			
7	Литосфера туралы түсінік	1	18
8	Литосфералық тақталар қозғалыстары туралы ұғым	1	25
9	Жергілікті жердегі литосфералық катаклизмдер	1	08.11
10	Атмосфера қабатының ерекшеліктері	1	15
11	Температурага арналған есептер	1	22
12	Атмосфералық қысымға арналған географиялық есептер	1	29
13	Бұлттылық, жауын-шашын, ылғалдылықты анықтауға арналған географиялық есептер	1	06.12
14	Гидросфераның маңыздылығы	1	03
15	Дүниежүзілік мұхиттың терендігіне арналған географиялық есептер	1	20
16	Тұздылыққа арналған географиялық есептер	1	07
17	Әзен шығынын есептеуге арналған географиялық есептер	1	10.01
18	Жергілікті жердің гидросферасы	1	17
19	Биосфера және оның құрамдас бөліктері	1	24
20	Жергілікті жердегі топырақ түрлері	1	31
21	Жергілікті жердегі топырақтың экологиялық проблемалары.	1	07.02
22	География сабағындағы логикалық есептер	1	14
4. Әлеуметтік география			
23	Көп ұлтты Қазақстан	1	21
24	Халықтардың табиғи және механикалық өсуіне байланысты есептер	1	28
25	Халықтың тығыздығына қатысты есептер	1	06.03
26	Халықтың орналасуына байланысты есептер	1	13/20

27	Жергілікті жердегі табиғи ресурстар	1	03.04
28	Жергілікті жердегі табиғи ресурстарды игерумен байланысты проблемалар.	1	10

5.2 Әлеуметтік экономикалық ресурстар

29	Жергілікті жердің инфрақұрылымы	1	17
30	Жергілікті жердегі шаруашылықтың салалары; ауыл шаруашылығы мен өнеркәсіп	1	24

6. Саяси география негіздері мен елтану

6.1 Дүниежүзі елдері

31	Дүниежүзінің саяси картасындағы Қазақстанның географиялық жағдайы	1	05
32	Дүние жузінің саяси картасы	1	08
33	Географиялық қызықты есептер	1	15
34	Логикалық тапсырмалар	1	22
	Барлығы	34	

Пайдаланылған әдебиеттер:

Негізгі әдебиеттер:

- 1.А.Егорина, С.Нұркенова, Е.Шимина. Алматы: РБК,2017 ж. «География»/
2. Ш.Толыбекова, Г. Головинаның «География»
3. К.Каймұлдинова, Б.Абдиманапов, С. Әбілмәжінованың «Қазақстан географиясы» 2019 ж

Қосымша әдебиеттер:

1. Адам және қоғам мәдениеті. Алматы. 2000 ж. География.
2. «Қазақстан мектебі» журналдар. 2000-2003 ж.ж.
3. Өсімдік – табиғат қазынасы. «Дидар» газет басылымдары. 2007-2008 ж.ж.
4. Экология және ана мен бала денсаулығы. 1991 ж.
5. География және табиғат. 2003-2008 ж.ж. ...
6. Н.И.Егоров. План и карта. - М., Просвещение, 1988. 7.В.И.Сиротин. Самостоятельные и практические работы по географии. М.Просвещение, 1991.
8. Б.С Добржицкий, Б.А Кондратьев. Практические работы по физической географии в средней школе. М. Просвещение, 1994.
9. А.А.Лобжанидзе, Г.М.Тұспекова. Физикалық география. Просвещение, 2008.
10. К.Мамырова, У.Сүйімбаева. Мазбаев О.Б. Физикалық география. Оқыту әдістемесі. Алматы «Атамұра», 2001.

«№69 ЖАЛПЫ БІЛІМ БЕРЕТІН ОРТА МЕКТЕБІ»КММ

«БЕКІТІЛГЕН»
№69 жалпы білім беретін орта
мектеп директоры А.Абжелова

Бүйрек № 220-А
01.09.2023 р.

«Биология»
курсы бағдарламасы
9 классарға арналған

АҚТӨБЕ 2023 ж

Бағдарлама негізі: Соловьева А.Р, Асанов Н.Г, Ибраимова Б.Т, Алина Ж. Алматы:
Атамұра 2019жыл. оқу-әдістемелік құралдары негіздеріне сүйене отырып
құрастырылды.

Құрастырган: №69 жалпы білім беретін орта мектебінің биология пәні мұғалімі
Г. Сарсепбаева

Пайдаланушы: №69 жалпы білім беретін орта мектебінің биология пәні мұғалімі
Г. Сарсепбаева

«Биология» курс бағдарламасы №69 жалпы білім беретін орта мектебі» КММ –сі
әдістемелік кеңес отырысында талқыланды.

Хаттама № 1 «29» тамыз 2023 ж.

«Биология» курс бағдарламасы №69 жалпы білім беретін орта мектебі» КММ –сі
педагогикалық кеңес отырысында ұсынылды.

Хаттама № 1 «31» тамыз 2023 ж.

Мектеп директоры Ә.Абжмелова А.Абжмелова

Түсінік хат

2023-2024 оку жылында 3-класқа арналған ұзақ мерзімді жоспар төмендегі нормативтік күжаттарға сүйене отырып құрылды:

- «Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта және жалпы орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандарттарын бекіту туралы» (КР Оқу-агарту министрінің 2022 жылғы 3 тамыздығы № 348 бұйрығы, 23.09.2022 ж. № 406 бұйрығымен енгізілген езгерістерімен)

- "Қазақстан Республикасындағы бастауыш, негізгі орта, жалпы орта білім берудің үлгілік оку жоспарларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2012 жылғы 8 қарашадағы № 500 бұйрығына езгерістер енгізу туралы Қазақстан Республикасы Оқу-агарту министрінің 2022 жылғы 30 қыркүйектегі # 412 бұйрығы.

- Жалпы білім беру үйімдарына арналған жалпы білім беретін пәндердің, бастауыш, негізгі орта және жалпы орта білім деңгейлерінің таңдау курстарының үлгілік оку бағдарламаларын бекіту туралы Қазақстан Республикасы Оқу-агарту министрінің 2022 жылғы 16 қыркүйектегі № 399 бұйрығы.

- 2023-2024 оку жылында Қазақстан Республикасының жалпы орта білім беретін үйімдарында оку процесін үйімдастырудың ерекшеліктері туралы» әдістемелік нұсқау хат, Астана 2023 жыл;

Бағдарлама аптасына 1 сағат жылына 34 өткізуге жоспарланған.

Бағдарламаның мақсаты:

- адам организімінің қызметі мен құрылышы туралы білімдерін қалыптастыру;
- адамның биологиялық және әлеуметтік мәнін түсінетін тұлға дайындау;
- окушының өз саулығын және салауатты өмір салтын сактауда дұрыс көзқарасын қалыптастыру;
- мектеп окушыларын салауаттандыру;
- дербес гигиенага дағдыландыру арқылы санитарлық- гигиеналық білімдерін арттыру;
- аурудың алдын алу, жаракаттанудан, тірек қимыл жүйесінің бұзылуынан, әртүрлі жұқпалы аурулардан сақтану.

Міндеттері:

1. Окушыларға адам денсаулығының бұзылу себептері туралы білімдерін тереңдетеу мен кеңейту.
2. Окушыларды денсаулықтарын сақтайтын факторлармен жете таныстыру.
3. Салыстыру, талдау, қайталу мен қорытынды жасау дағдыларын дамыту.

Күтілетін нәтиже:

- Базалық білім негізінде оқыту үрдісінде ғылыми көзқарас қалыптасып, окушылардың мәдени деңгейі жоғарлап, жеке бастың жан- жақты дамуы тәрбиленеді.
- Окушыларға кәсіптік бағдар беріп, мамандық таңдауга мүмкіндік береді.
- Эр окуши өз денсаулығына жауапкершілікпен қарап, аурудың алдын алу шараларын үйімдастыра біледі.
- Окушының, жеке тұлғалық сипаттын айқындау, оларды кәсіпалды дамыту, пән олимпиадасына қатыстыру, жоба қорғату, өзін - өзі бағалау.
- Танымдылық іс - әрекеті, тапқырлығы артады, қызығушылығы оянады.
- Жоғары деңгейдегі оку дағдылары дамиды, ізденеді, ойларын жеткізеді.
- Жаңа ұғымдардың мәнін дұрыс түсінеді, орынды қолдану біліктілігі артады.

Бағдарламаның мазмұны мен құрылымы

Биология.9 класс.

(Барлығы -34 сабак, аптасына 1 сабак)

I. Адам анатомиясы кіріспе 2 сабат

1. Адам ағзасын зерттейтін ғылымдар мен зерттеу әдістері.
2. Анатомия, физиология және гигиена ғылымдарының даму тарихы

II Антропология 1 сабат

1. Адам ағзасының жоғарғы сатыдағы жануарлардан (приматтардан) негізгі ерекшеліктері

III. Цитология 1 сабат

1. Адам жасушасының құрылымы мен химиялық құрамы

IV. Гистология 1 сабат

1. Адам үлпалары

V. Tipi ағзалардың қоректенуі 2 сабат

1. Жай және күрделі жапырақтардың ерекшеліктері
2. Осімдік тіршілігіндегі лептестіктің ролі

VI . Ішкі мүшелердің топографиясы 1 сабат

Он екі мүшең сау болсын. Мүшелер мен мүшелер жүйесі.

VII. Адам ағзасындағы жеке мүшелер жүйесі Эндокриндік жүйе

Эндокринология 1 сабат

Эндокриндік жүйесі мүшелерінің қызметтерінің бұзылуынан болатын ауытқулар

VIII. Жүйке жүйесі . Неврология. 2 сабат

Адамның жүйке жүйесінің гигиенасы

Ми-сенің тұлғанды қалыптастыратын мүше.

IX. Сенсорлық мүше 2 сабат

1. Бес сезім. Гигиеналық ережелері мен аурулары, олардың себептері мен аурудың алдын алу шаралары.

2. Тест тапсырмалары

X. Тірек –қимыл жүйесі. 2 сабат

1. Адам қаңасы. Жануарлар мен адам қаңқаларының ұқсастығы мен ерекшелігі
2. Тірек-қимыл жүйесі мүшелерінің аурулары мен гигиенасы (сколиоз, жалпақтабандылық) Гиподинамияның салдары

XI. Адам ағзасының ішкі ортасы 5 сабат

1. Қан аурулары.
2. Имундық жүйе – ағзаның қорғаныш қамалы.
3. Сенің аллергияң бар ма?
4. ЖИТС және алдын алу шаралары.
5. Тест тапсырмалары.

XII. Жүрек және қан тамырлар жүйесі. Кардиология 1 сабат

1. Жүрек қан тамырлар ауруларының алдын алу және гигиенасы.

XIII Тыныс алу жүйесі 1 сабат

1. Тыныс алу жүйесі мүшелерінің аурулары мен гигиенасы

XIII Ас корыту жүйесі. 3 сабат

1. Тамақтан улану мен тамақтану гигиенасы.
2. Асқазан-ішек ауруларының алдын алу.

3. 32 тісің сау болсын... Тіс гигиенасы

XIV Зәр шығару жүйесі. Урология 1 сағат

1. Бұйрек аурулары және олардың себептері, гигиенасы

XV Зат алмасу және энергия айналымы. 2 сағат

1. Тамақтану және денсаулық

2. Тағам құрамындағы дәрумендерді сактау жолдары.

XVI Тері және жылу реттелу. 4 сағат

1. Терінің ірінді аурулары (шиқан, сыздауық)

2. Паразиттік саңырауқұлақтар тудыратын тері аурулары .

3. Терінің және киімнің гигиенасы.

4. Терінің күту ережелері. Бет, дене т.б күтімі

XVII Адамның көбеюі мен дамуы. 5 сағат

1. Неге табигатта екі жыныс өмір сүреді?

2. Бозбалалар мен бойжеткен қыздардың жыныстық жетілуі мен гигиенасы

3. Жыныстық жолмен берілетін аурулар: ЖИТС, мерез, соз

4. Отбасын құруды жоспарлау. Ана мен баланы қорғау

5. Қорытынды сабак. Шығармашылық жұмыстарын қорғау

Тақырыптық жоспар

№	Тақырыбы	Сағат санды	Отілетін күні
1.	Kіріспе Адам ағзасын зерттейтін ғылымдар мен зерттеу әдістері. Анатомия, физиология және гигиена ғылымдарының даму тарихы	1	
2.	Антропология Адам ағзасының жоғарғы сатыдағы жануарлардан (приматтардан) негізгі ерекшеліктері	1	
3.	Цитология Адам жасушасының құрылымы мен химиялық құрамы	1	
4.	Гистология Адам үлпалары.	1	
5.	Ішкі мүшелердің топографиясы Он екі мүшен сау болсын.. Мүшелер мен мүшелер жүйесі.	1	
	Адам ағзасындағы іскеke мүшелер жүйесі	12	
	Эндокриндік жүйе. Эндокринология.	1	
6.	Эндокриндік жүйесі мүшелерінің қызметтерінің бұзылуынан болатын ауытқулар	1	
	Жүйке жүйесі . Неврология.	2	
7.	Адамның жүйке жүйесінің гигиенасы.	1	
8.	Ми- сенің тұлғанды қалыптастыратын мүше.	1	
	Сенсорлық жүйе.	1	
9.	Бес сезім... Гигиеналық ережелері мен аурулары, олардың себептері мен аурудың алдын алу шаралары.	1	
10.	Био-сынақ (тест жұмыстарын жүргізу)	1	
	Tірек -қимыл жүйесі.	3	
11.	Адам қанқасы. Жануарлар мен адам қаңқаларының үқастығы мен ерекшелігі	1	
12.	Тірек-қимыл жүйесі мүшелерінің аурулары мен гигиенасы (сколиоз, жалпақтабандылық) Гиподинамияның салдары	1	
	Адам ағзасының ішкі ортасы	5	
13.	Қан аурулары.	1	
14.	Иммундық жүйе-ағзаның қорғаныш қамалы.	1	
15.	Сенің аллергияң бар ма...?	1	
16.	ЖИТС және алдын алу шаралары	1	
17.	Тестік тапсырмалар, презентациялар, топтық шығармашылық жұмыстар, газет шығару корытынды сынақ.	1	
	Жүрек және қан тамыр жүйесі. Кардиология	1	
18.	Жүрек- қан тамыры ауруларының алдын алу және	1	

	гигиенасы		
	<i>Тыныс алу жүйесі</i>	1	
19.	Тыныс алу жүйесі мүшелерінің аурулары мен гигиенасы	1	
	<i>Асқорыту жүйесі</i>	3	
20.	Тамақтан улану мен тамақтану гигиенасы.	1	
21.	Асқазан-ішек ауруларының алдын алу.	1	
22.	32 тісің сау болсын...Тіс гигиенасы	1	
	<i>Зәршиғару жүйесі. Урология .</i>	1	
23.	Бүйрек аурулары және олардың себептері, гигиенасы	1	
	<i>Зат алмасу және энергия айналымы.</i>	2	
24.	Тамақтану және денсаулық	1	
25.	Тағам құрамындағы дәрүмендерді сақтау жолдары.	1	
	<i>Тері және жылу реттелеу.</i>	4	
26.	Терінің ірінді аурулары (шиқан, сыздауық)	1	
27.	Паразиттік саңырауқұлақтар тудыратын тері аурулары .	1	
28.	Терінің және киімнің гигиенасы.	1	
29.	Теріні құту ережелері. Бет, дене т.б қутімі	1	
	<i>Адамның көбеюі мен дамуы.</i>	4	
30.	Неге табигатта екі жыныс өмір сүреді?	1	
31.	Бозбалалар мен бойжеткен қыздардың жыныстық жетілуі мен гигиенасы	1	
32.	Жыныстық жолмен берілетін аурулар: ЖИТС, мерез, соз	1	
33.	Отбасын құруды жоспарлау. Ана мен баланы коргау	1	
34.	Қорытынды сабак. Шығармашылық жұмыстарын коргау	1	

Пайдаланылған әдебиеттер:

Негізгі әдебиеттер:

1. Соловьева А.Р, Ибраимова Б.Т, Алина Ж.А Алматы: Атамұра 2017ж
2. Соловьева А.Р, Ибраимова Б.Т, Алина Ж.А Алматы: Атамұра 2018ж
3. Очкаур Е.А., Құрманғалиева Ж.Б. Алматы: Мектеп 2017 ж

Қосымша әдебиеттер:

1. Қ.Қайым. «Тіршілік танымы» Алматы- 2002ж
2. М. Гилманов, А.Сартаев. «Жалпы биология». Алматы- 2006ж.
3. «Биология және салауаттылық негізі»
4. «Биология анықтамалығы»
5. «Биология және салауаттылық негіздері» журналдары.
6. Р.Әлімқұлова. «Биология 8-сынып» Алматы Атамұра 2008ж
7. З. Жекебауқызы. «Тәнтану» 9-сынып Алматы Мектеп 2002ж